

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak met toepassing van artikel 8:54, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb) op de hoger beroepen van:

- 1.
2. de minister voor Immigratie en Asiel, thans de minister voor
Immigratie, Integratie en Asiel,
appellanten,

tegen de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats
's-Hertogenbosch, van 26 oktober 2010 in zaak nr. 09/47111 in het geding
tussen:

de vreemdeling

en

de minister.

1. Procesverloop

Bij besluit van 4 februari 2010 heeft de staatssecretaris van Justitie, voor zover thans van belang, een aanvraag van de vreemdeling om hem een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd te verlenen, afgewezen. Dit besluit is aangehecht.

Bij uitspraak van 26 oktober 2010, verzonden op dezelfde dag, heeft de rechtbank, voor zover thans van belang, het daartegen door de vreemdeling ingestelde beroep gegrond verklaard, dat besluit vernietigd en bepaald dat de minister een nieuw besluit op de aanvraag neemt met inachtneming van hetgeen in de uitspraak is overwogen. Deze uitspraak is aangehecht.

Tegen deze uitspraak hebben de vreemdeling bij brief, bij de Raad van State binnengekomen op 22 november 2010, en de minister bij brief, bij de Raad van State binnengekomen op 23 november 2010, hoger beroep ingesteld. Deze brieven zijn aangehecht.

De vreemdeling en de minister hebben een verweerschrift ingediend.

Vervolgens is het onderzoek gesloten.

2. Overwegingen

Ten aanzien van het hoger beroep van de vreemdeling

2.1. Hetgeen in het hogerberoepschrift is aangevoerd en aan artikel 85, eerste en tweede lid, van de Vreemdelingenwet 2000 (hierna: de Vw 2000) voldoet, kan niet tot vernietiging van de aangevallen uitspraak leiden. Omdat het aldus aangevoerde geen vragen opwerpt die in het belang van de rechtseenheid, de rechtsontwikkeling of de rechtsbescherming in algemene zin beantwoording behoeven, wordt, gelet op artikel 91, tweede lid, van de Vw 2000, met dat oordeel volstaan.

2.2. Het hoger beroep van de vreemdeling is kennelijk ongegrond.

Ten aanzien van het hoger beroep van de minister

2.3. Onder de minister wordt tevens verstaan: diens rechtsvoorgangers.

2.4. De minister klaagt in de eerste grief dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat, nu de moeder van de vreemdeling in haar asielprocedure heeft verklaard dat zij een zoon heeft met de door de vreemdeling gestelde identiteit, geboren in te Somalië en de geloofwaardigheid van die verklaring ter zitting niet in twijfel is getrokken, de minister zich niet langer in redelijkheid op het standpunt kan stellen dat hij geen geloof hecht aan de identiteit en nationaliteit van de vreemdeling. Voorts heeft de rechtbank volgens de minister ten onrechte overwogen dat de verklaring van de moeder ondersteuning biedt aan het gestelde verblijf van de vreemdeling.

Door aldus te overwegen heeft de rechtbank, volgens de minister,

miskend dat zij het standpunt inzake de geloofwaardigheid van de feiten die de vreemdeling aan zijn asielrelaas ten grondslag heeft gelegd terughoudend dient te toetsen en heeft zij ten onrechte haar eigen oordeel in de plaats van zijn oordeel gesteld. In het besluit van 4 februari 2010 is volgens de minister met juistheid overwogen dat het relaas positieve overtuigingskracht mist, omdat de vreemdeling onjuiste, onvolledige en tegenstrijdige verklaringen over zijn nationaliteit, identiteit en herkomst heeft afgelegd. Zo heeft hij onjuiste verklaringen afgelegd over zijn woonplaats en heeft hij te weinig algemene informatie kunnen verstrekken over zijn gebied van herkomst. Bovendien heeft hij tegenstrijdig verklaard over zijn begrip van de Somalische taal. Zelfs als de Somalische asielzoekster de biologische moeder van de vreemdeling zou zijn, doet dit niet af aan de vele tekortschietende verklaringen van de vreemdeling, aldus de minister.

2.4.1. De rechtbank heeft overwogen en in hoger beroep is niet bestreden dat de minister het bepaalde in artikel 31, tweede lid, aanhef en onder f, van de Vw 2000 in redelijkheid aan de vreemdeling heeft kunnen tegenwerpen.

2.4.2. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (onder meer in de uitspraak van 4 februari 2010 in zaak nr. 200904160/1/V3, www.raadvanstate.nl), zal, indien aan een vreemdeling één van de omstandigheden, vermeld onder artikel 31, tweede lid, aanhef en onder a tot en met f, van de Vw 2000, is tegengeworpen, volgens paragraaf C14/3.4 (thans: C14/2.4) van de Vreemdelingencirculaire 2000 (hierna: de Vc 2000) van de verklaringen positieve overtuigingskracht moeten uitgaan om de daarin gestelde feiten alsnog geloofwaardig te achten.

Volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling (onder meer de uitspraak van 9 januari 2008 in zaak nr. 200706294/1, www.raadvanstate.nl) behoort de beoordeling van de geloofwaardigheid van de door een vreemdeling in zijn asielrelaas naar voren gebrachte feiten tot de verantwoordelijkheid van de minister en kan die beoordeling door de rechter slechts terughoudend worden getoetst. De maatstaf bij die te verrichten toetsing is niet het eigen oordeel van de rechter over de geloofwaardigheid van het relaas, maar de vraag of grond bestaat voor het oordeel dat de minister, gelet op de motivering neergelegd in het voornemen en het besluit, gezien in het licht van de verslagen van de gehouden gehoren, de daarop aangebrachte correcties en aanvullingen en het gestelde in de zienswijze, niet in redelijkheid tot zijn oordeel over de geloofwaardigheid van het relaas kon komen.

2.4.3. De minister heeft zich in het besluit van 4 februari 2010 en het daarin ingelaste voornemen op het standpunt gesteld dat het relaas van de vreemdeling positieve overtuigingskracht mist. Daaraan heeft hij ten grondslag gelegd dat de vreemdeling geenszins geloofwaardig heeft gemaakt afkomstig te zijn uit en de Somalische nationaliteit te bezitten. Zo stelt hij vanaf zijn vierde levensjaar tot aan zijn vertrek naar Nederland te hebben gewoond in dat volgens hem gelegen is op het eiland

Uit het Themaverslag 'De Somalische Bajuni-eilanden' van Landinfo van 3 maart 2009 (hierna: het themaverslag) blijkt dat is terug te vinden op de eilanden maar niet op I. Als hem wordt gevraagd een reactie te geven op het geconstateerde gebrek aan

kennis over zijn beweerde woonplaats, verklaart de vreemdeling dat hij het zo heeft geleerd van zijn opa en dat de naam is die hij heeft gehoord als de plaats waar hij is opgegroeid. De verklaring dat hij het zo geleerd en gehoord heeft, duidt er volgens de minister op dat de vreemdeling er niet vandaan komt, maar dat hij een ingestudeerd verhaal vertelt. Hij heeft geen stukken overgelegd waaruit blijkt dat wel op ligt. Voorts heeft hij onjuiste en incomplete antwoorden gegeven op essentiële vragen over . Zo kan hij niets vertellen over een traditionele feestdag op . Wanneer aan hem wordt gevraagd hoe zijn dorpje eruit ziet en hoeveel huizen daar ongeveer staan, verklaart hij ze nooit te hebben geteld. Ook zonder ze te tellen, zou de vreemdeling echter moeten kunnen aangeven hoeveel huizen er ongeveer staan. Ook heeft hij tegenstrijdig verklaard over de huizen in zijn dorp. Eerst geeft hij aan dat er alleen huizen van klei in zijn dorp staan. Later verklaart hij dat zijn burens welgesteld waren en een groot stenen huis hadden. Vervolgens is aan hem gevraagd of er een ziekenhuis of dokter in zijn wijk aanwezig is. In plaats van hier antwoord op te geven stelt hij dat zijn opa een goede dokter is. Tijdens het nader gehoor is hem gevraagd om te tekenen waar hij op woonde, maar heeft hij aangegeven niet te kunnen tekenen. Hij tekent later desgevraagd echter wel een oog. Dit duidt volgens de minister op een weigerachtige houding en het bewust achterhouden van gegevens. Bovendien verklaart de vreemdeling tegenstrijdig over zijn begrip van de Somalische taal. Hij heeft in eerste instantie aangegeven de taal niet te spreken of te begrijpen. Vervolgens heeft hij verklaard Somalisch te kunnen verstaan en een beetje te kunnen spreken. Gezien het voorgaande wordt geen geloof gehecht aan de gestelde nationaliteit, identiteit, herkomst en het asielrelaas van de vreemdeling, aldus de minister.

2.4.4. De vreemdeling heeft in beroep aangevoerd dat hij erachter is gekomen dat zijn moeder ook in Nederland verblijft. Zij heeft op 25 mei 2009 een aanvraag om verlening van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd ingediend die door de minister is ingewilligd. Ter onderbouwing van deze stelling heeft hij de rapporten van het eerste en nader gehoor van zijn moeder overgelegd waaruit volgens hem blijkt dat hij in het verleden in heeft gewoond en dat hij daarna met zijn opa naar is gegaan. Zijn moeder heeft dit onafhankelijk van hem verklaard, zodat zijn verklaringen worden bevestigd, aldus de vreemdeling.

2.4.5. De minister heeft ter zitting bij de rechtbank aangegeven dat de nieuwe stukken geen aanleiding geven om het in het besluit van 4 februari 2010 ingenomen standpunt te wijzigen of in te trekken. Blijkens het proces-verbaal van de zitting stelt de minister zich op het standpunt dat de verklaringen van de moeder onvoldoende zijn om de verklaringen van de vreemdeling geloofwaardig te achten, nu deze immers niets zeggen over de woon- of verblijfplaats van de vreemdeling tot aan zijn vertrek naar Nederland. De minister acht het verder bevreemdingwekkend dat de moeder een andere geboortedatum van de vreemdeling opgeeft dan de vreemdeling zelf.

2.4.6. De rechtbank heeft overwogen dat de moeder heeft verklaard dat zij een zoon heeft met de door de vreemdeling gestelde identiteit, geboren in

dat de vreemdeling in het eerste gehoor de naam van zijn moeder noemt en dezelfde details over de overige familieleden geeft als de moeder en dat er geen reden is voor twijfel aan de stelling van de vreemdeling dat hij deze gegevens geheel onafhankelijk, zonder dat hij op de hoogte was van de aanwezigheid van zijn moeder, heeft genoemd. De omstandigheid dat zij verschillend hebben verklaard over de geboortedatum van de vreemdeling doet hier volgens de rechtbank niet aan af. Ter zitting is niet gebleken dat de geloofwaardigheid van de verklaringen van de moeder door de minister in twijfel wordt getrokken. Onder deze omstandigheden is de rechtbank van oordeel dat de minister zich niet langer in redelijkheid op het standpunt kan stellen dat hij geen geloof hecht aan de identiteit en nationaliteit van de vreemdeling. De verklaring van de moeder biedt volgens de rechtbank tevens ondersteuning aan het gestelde verblijf van de vreemdeling op het eiland nu zij verklaart dat hij in 1998 door zijn opa na de moord op zijn vader is meegenomen naar Ofschoon de minister terecht heeft opgemerkt dat de moeder niet verklaart over hetgeen zich allemaal na 1998 kan hebben afgespeeld in het leven van de vreemdeling, is er evenmin enige aanwijzing voorhanden dat de vreemdeling in 1998 naar een locatie buiten Somalië is gegaan, aldus de rechtbank.

2.4.7. Door zich niet te beperken tot de toets of de door de minister gegeven motivering diens standpunt kan dragen, doch de gegeven motivering ondeugdelijk te achten omdat naar haar oordeel er geen reden is voor twijfel aan de stelling van de vreemdeling dat hij de gegevens over zijn moeder en de overige familieleden geheel onafhankelijk heeft genoemd en de verklaringen van de moeder ondersteuning bieden voor het gestelde verblijf van de vreemdeling op het eiland, heeft de rechtbank haar eigen oordeel over de geloofwaardigheid van deze verklaringen in de plaats gesteld van dat van de minister en in zoverre de toetsing niet met de vereiste terughoudendheid verricht. Gegeven het hiervoor onder 2.4.2 weergegeven toetsingskader en de door de minister gegeven motivering in het besluit, zoals nader toegelicht ter zitting bij de rechtbank, bestaat geen grond voor het oordeel dat de minister zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat de in het besluit aan de vreemdeling tegengeworpen verklaringen – die betrekking hebben op de gestelde herkomst van het eiland – onjuist, onvolledig en tegenstrijdig zijn. In dit verband is met name van belang dat het, gegeven de op de vreemdeling ingevolge artikel 31, eerste lid, van de Vw 2000 rustende bewijslast, aan de vreemdeling is om aannemelijk te maken dat hij, in weerwil van de informatie in het themaverslag, afkomstig is uit, gelegen op en niet aan de minister om aannemelijk te maken waar de vreemdeling vandaan komt. Ook indien op basis van de verklaringen van de moeder van de vreemdeling van de door hem gestelde identiteit en nationaliteit zou dienen te worden uitgegaan, kunnen de geconstateerde onjuiste, onvolledige en tegenstrijdige verklaringen van de vreemdeling over zijn directe woon- en leefomgeving en zijn tegenstrijdige verklaringen over het begrip van de Somalische taal, waaraan de verklaringen van de moeder niet afdoen, het standpunt van de minister dat het asielrelaas de vereiste positieve overtuigingskracht mist en daarom ongeloofwaardig is zelfstandig dragen.

De grief slaagt.

2.5. In de tweede grief klaagt de minister dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat hij de jeugdige leeftijd van de vreemdeling onvoldoende heeft betrokken bij de beoordeling van de geloofwaardigheid van het asielrelaas. De minister betoogt daartoe dat ook van een vijftienjarige mag worden verwacht dat hij juist en volledig kan verklaren over de plaats waar hij naar eigen zeggen ruim tien jaar verblijf heeft gehad. Zelfs als ervan moet worden uitgegaan dat de kritiek van de vreemdeling op het eerste gehoor terecht is, maakt dit de conclusie dat het asielrelaas positieve overtuigingskracht mist niet anders, omdat niet alle onjuiste en onvolledige verklaringen van de vreemdeling voortkomen uit het eerste gehoor dan wel uit discrepanties tussen het eerste en nader gehoor. Ook in het nader gehoor heeft de vreemdeling onjuiste informatie verschaft over zijn woonplaats, aldus de minister.

2.5.1. Het in paragraaf C14/3 van de Vc 2000, zoals ten tijde van belang luidend, neergelegde beleid van de minister over de beoordeling van de geloofwaardigheid van een asielrelaas maakt geen onderscheid tussen de beoordeling van het asielrelaas van een minderjarige en dat van een meerderjarige.

Op grond van artikel 3:2 van de Awb geldt voor de minister een algemene verplichting om bij de voorbereiding van een besluit op zorgvuldige wijze de nodige kennis te vergaren over de voor het nemen van het besluit relevante feiten en omstandigheden. Hierin ligt besloten dat de minister dient te beschikken over voldoende kennis om te kunnen beoordelen welke feiten en omstandigheden relevant zijn in het specifieke geval en op welke wijze de informatie op zorgvuldige wijze kan worden verkregen. In een geval als het onderhavige, waarin het besluit is gebaseerd op door een minderjarige aan de minister tijdens een gehoor verstrekte informatie, zal een besluit niet met de door artikel 3:2 van de Awb vereiste zorgvuldigheid zijn voorbereid, indien de minister zich bij dat gehoor en de waardering van daarbij verkregen informatie geen rekenschap geeft van de minderjarigheid van de vreemdeling en de mate waarin die minderjarigheid al dan niet relevant is voor de eisen die aan de door de vreemdeling verstrekte informatie kunnen worden gesteld.

2.5.2. De rechtbank heeft overwogen dat de minister de kritiek van de vreemdeling op de wijze waarop het eerste gehoor werd afgenomen onvoldoende heeft weerlegd en zich onvoldoende rekenschap heeft gegeven van de gevolgen van de wijze van verhoren voor de gemoedstoestand van de vreemdeling, zoals mede blijkt uit de verklaring van de voogd van de vreemdeling in het verslag van dit eerste gehoor.

2.5.3. Blijkens het rapport van het eerste gehoor heeft de voogd van de vreemdeling tijdens dat gehoor aangegeven dat zij de benadering van de hoornedewerker wat volwassen vond. Niettemin heeft de vreemdeling alle tijdens het gehoor aan hem gestelde vragen kunnen beantwoorden en biedt het rapport geen aanknopingspunten om aan te nemen dat de gemoedstoestand van de vreemdeling tijdens dit gehoor zodanig was dat hij zijn verklaringen niet naar behoren naar voren heeft kunnen brengen. Blijkens het rapport van het nader gehoor heeft de hoornedewerkster een gehoor afgenomen dat geschikt is voor zes tot twaalfjarigen waarbij de vraagstelling is afgestemd op deze leeftijdscategorie. De rechtbank heeft niet

onderkend dat de minister aldus rekening heeft gehouden met de minderjarigheid van de vreemdeling en dat hij gezien het hiervoor vermelde beleid niet verplicht was bij de inhoudelijke beoordeling van het asielrelaas de door de vreemdeling gewenste betekenis aan de minderjarigheid te hechten. Voor het oordeel dat de minister het besluit van 4 februari 2010 niet met de vereiste zorgvuldigheid heeft voorbereid, bestaat derhalve geen grond.

De grief slaagt.

2.6. Het hoger beroep van de minister is kennelijk gegrond. De aangevallen uitspraak dient te worden vernietigd. Doende hetgeen de rechtbank zou behoren te doen, overweegt de Afdeling als volgt.

2.7. De vreemdeling heeft in beroep aangevoerd dat hij behoort tot een minderheidsgroep, de Bajuni, die op de eilanden wordt gediscrimineerd en uitgebuit en gedwongen wordt om voor de te werken. Hij dient op grond hiervan in aanmerking te komen voor een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd op grond van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder a, dan wel b, van de Vw 2000.

2.7.1. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen in de uitspraak van 31 augustus 2006, zaak nr. 200605347/1 (www.raadvanstate.nl), kan, indien de minister zich op het standpunt stelt dat de verklaringen met betrekking tot de herkomst, identiteit en nationaliteit van de vreemdeling ongeloofwaardig zijn, verdere bespreking van het asielrelaas, daaronder begrepen de vluchtmotieven van de desbetreffende vreemdeling, achterwege blijven, omdat de vluchtmotieven slechts betekenis hebben tegen de achtergrond van de herkomst, identiteit en nationaliteit van de vreemdeling. Nu de minister, zoals volgt uit r.o. 2.4.7, zich in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat de daarop betrekking hebbende verklaringen van de vreemdeling ongeloofwaardig zijn, heeft hij zich terecht op het standpunt gesteld dat de vreemdeling niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij in aanmerking komt voor verlening van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd op de voet van één van de in artikel 29, eerste lid, van de Vw 2000 opgesomde gronden. De beroepsgrond faalt.

2.8. Aan beoordeling van de overige bij de rechtbank voorgedragen, hiervoor niet besproken beroepsgronden wordt niet toegekomen. Over die gronden is door de rechtbank uitdrukkelijk en zonder voorbehoud een oordeel gegeven, waartegen in hoger beroep niet is opgekomen. Evenmin is sprake van nauwe verwevenheid tussen het oordeel over die gronden dan wel onderdelen van het besluit van 4 februari 2010 waarop ze betrekking hebben en hetgeen in hoger beroep aan de orde is gesteld. Die gronden vallen thans dientengevolge buiten het geding.

2.9. Het inleidend beroep is ongegrond.

2.10. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

3. Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

- I. verklaart het hoger beroep van de vreemdeling ongegrond;
- II. verklaart het hoger beroep van de minister voor Immigratie, Integratie en Asiel gegrond;
- III. vernietigt de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats 's-Hertogenbosch, van 26 oktober 2010 in zaak nr. 09/47111;
- IV. verklaart het door de vreemdeling bij de rechtbank in die zaak ingestelde beroep ongegrond.

Aldus vastgesteld door mr. H.G. Lubberdink, voorzitter, en mr. C.J. Borman en mr. E. Steendijk, leden, in tegenwoordigheid van mr. H.W. Dekker, ambtenaar van staat.

w.g. Lubberdink
voorzitter

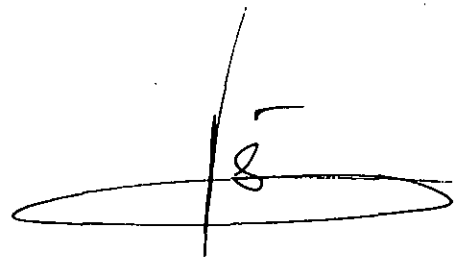
w.g. Dekker
ambtenaar van staat

Uitgesproken in het openbaar op 25 mei 2012

563.

Verzonden: 25 mei 2012

Voor eensluidend afschrift,
de secretaris van de Raad van State,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'V' and 'S' intertwined, with a horizontal line across the middle.

mr. H.H.C. Visser